

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การจัดระบบและการบริหารแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายและลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทย ของรัฐบาลแต่ละสมัยได้มีการดำเนินการแก้ไขมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปัจจุบัน นโยบายดังกล่าวที่ผ่านมาจะเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะสั้น จึงทำให้มีปัญหาลูกเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวอยู่เสมอ เนื่องจากการไหลทะลักเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น สาเหตุมาจากที่ประเทศไทยมีภาวะเศรษฐกิจที่เติบโตขยายตัวอย่างต่อเนื่องก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจมีงานบางประเภทที่แรงงานไทยไม่นิยมทำ เนื่องจากเป็นงานหนักและสกปรก ในขณะที่แรงงานต่างด้าวจากประเทศที่ยากจนกว่า (เศรษฐกิจด้อยกว่า) และบางประเทศประสบปัญหาสงครามการเมือง จึงมีการอพยพหลบหนีจากภัยสงครามและความยากจน โดยแรงงานต่างด้าวเหล่านั้นคาดว่าจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีรายได้ที่ดีกว่าในประเทศของตน นโยบายรัฐบาลไม่สามารถผลักดันให้กลับภูมิลำเนาเดิมได้ จึงได้อนุญาตแรงงานดังกล่าวให้เข้ามาทำงานในประเทศไทยได้ แรงงานต่างด้าวเหล่านี้เดินทางเข้ามาตามแนวชายแดน บางส่วนเข้ามาโดยญาติหรือเพื่อนชักชวน และบางส่วนเข้ามาโดยผ่านนายหน้าสืบเนื่องจาก การหลั่งไหลเข้ามาของแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทยเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งด้านบวกและด้านลบ แต่โดยข้อเท็จจริงเป็นที่ยอมรับว่าธุรกิจบางประเภทของประเทศไทยมีความจำเป็นต้องใช้แรงงานต่างด้าวเข้ามาช่วยงานในด้านการผลิต หรือแรงงานไร้ฝีมือ จึงจำเป็นต้องมีการผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายเข้าทำงานระหว่างรอส่งกลับจนถึงปัจจุบัน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันเอเชียศึกษา, ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นฐานแห่งเอเชีย, 2543: 1)

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศที่มีอัตราการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะผู้ประกอบการการส่งออกผลิตภัณฑ์แปรรูปประเภทอาหารทะเล ส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราที่สูงขึ้นในจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์แปรรูปประเภทกุ้งสดและกุ้งแช่แข็ง ถือเป็นผู้ประกอบการหลักที่ทำรายได้เข้าประเทศได้ถึงปีละประมาณ 1,426.04 ล้านดอลลาร์ (กรมส่งเสริมการค้าส่งออก, 2547: ออนไลน์) ประกอบกับ จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศที่เป็นเป้าหมายของกลุ่มแรงงานต่างด้าวอพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีสถานประกอบการและผู้ประกอบ

กิจการขนาดใหญ่และเล็กเป็นจำนวนมากที่ต้องการจ้างแรงงานไร้ฝีมือ ดังจะเห็นได้จากรายงานผลการต่อใบอนุญาตทำงานแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2546 ในจังหวัดสมุทรสาครมีแรงงานต่างด้าวมาต่อใบอนุญาตถึง 28,480 คน ซึ่งถือเป็นจังหวัดที่มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานมากเป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ รองจากกรุงเทพมหานครและจังหวัดตาก ที่มีจำนวนการต่อใบอนุญาตของแรงงานต่างด้าวถึง 50,243 คน และ 31,981 คน ตามลำดับ ผลจากการหลั่งไหลของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ก่อให้เกิดผลดี คือ ช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ช่วยลดต้นทุนการผลิตเนื่องจากราคาแรงงานถูก และค่าจ้างแรงงานต่างด้าวทำให้รายได้มวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ก็อาจจะมีผลกระทบทางการค้าระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วอาจจะใช้กรณีการจ้างแรงงานต่างด้าวมาต่อรองทางการค้าระหว่างประเทศ เป็นผลให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งความมั่นคงของประเทศ (กรมการจัดหางาน. สำนักงานบริหารแรงงานต่างด้าว ฝ่ายนโยบายและแผน กลุ่มพัฒนาระบบควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว, 2546: 11)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบกิจการแช่เยือกแข็ง ในจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ นำเสนอให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข สภาผู้ประกอบกิจการและสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย รวมถึงสถานประกอบการที่มีแรงงานต่างด้าว ได้รับทราบและนำไปกำหนดนโยบายหรือวางแผนแนวทางในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวระดับจังหวัดและระดับประเทศต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบกิจการอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง ในจังหวัดสมุทรสาคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าว ของผู้ประกอบกิจการอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง ในจังหวัดสมุทรสาคร
2. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของการจ้างแรงงานต่างด้าว ของผู้ประกอบกิจการอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง ในจังหวัดสมุทรสาคร
3. ได้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการจ้างแรงงานต่างด้าว ของผู้ประกอบกิจการอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง ในจังหวัดสมุทรสาคร

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ปัจจัย หมายถึง ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง

แรงงานต่างด้าว หมายถึง บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยเข้ามาทำงานในประเทศไทย

ผู้ประกอบการอาหารแช่เยือกแข็ง หมายถึง ผู้ประกอบการโรงงานผู้ประกอบการต่อเนื่องจากประมงทะเล ประเภทห้องเย็น ด้วยการแปรรูปจากสภาพวัตถุดิบ ไปสู่ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลและผ่านกระบวนการแช่แข็ง เพื่อรักษาคุณภาพของสินค้าให้อยู่ในสภาพคงรูปและเก็บรักษาไว้ได้นานขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved